

بهره‌گیری از دستاوردهای روانشناسی در طراحی لباس زمستان پسران ۳ تا ۶ سال

فهیمة چادر کافور^۱، ابوالفضل داودی^۱، آزاده میرجلیلی^۱، نوید خالصی^۱

چکیده:

گروه سنی ۳ تا ۶ سال دوره‌ی بسیار مهمی در زندگی هر کودک و فرد محسوب می‌شود. روانشناسی کودک بیانگر آن است که کودکان به طور کلی در دوران کودکی چه کارهایی را انجام می‌دهند، چگونه فکر می‌کنند یا دارای چه احساسهایی هستند و عواملی که بیرون از وجود کودکان در رشد تأثیر می‌گذارند عبارتند از: تغذیه، پوشاک، خانواده، گروه هم‌تایان، مدرسه، دین، فرهنگ و رسانه‌های همگانی. با توجه به اهمیت این دوره و در نظر گرفتن این مسئله که تاکنون توجه مناسب و زیادی در انتخاب رنگ و مدل لباس زمستانه کودکان پسر صورت نگرفته است، بر آن شدیم تحولی متناسب با روانشناسی فرم و رنگ لباس کودک به وجود آوریم. بدین منظور یک مجموعه رنگ گواش و همچنین پرسشنامه‌هایی جهت نظرسنجی در مهد کودک و مراکز پیش دبستانی مختلف توزیع گردید که شامل نظر کودکان در مورد انتخاب رنگ و فرم لباس مورد علاقه‌ی آنها می‌باشد. روانشناسی این گروه سنی، همچنین روانشناسی رنگ و عناصر بصری و مفاهیم ذهنی کودکان به طور جامع بررسی گردید. در ترکیب‌بندی دستاوردهای نهایی نیاز به تطبیق مطالب روانشناسی و سازماندهی دقیق عناصر بصری می‌باشد که در قالب طراحی لباس برای کودکان ترکیب می‌شوند و بدین وسیله ایده‌ها و مفاهیم ذهنی کودکان، بیان شده و به دیگران انتقال داده می‌شود.

مقدمه

(پارسا، ۱۳۸۵، ۴)

باری روان‌شناسی رشد کار شناخت کودکان را از راه تشریح آغاز می‌کند، یعنی پژوهشگر در این رشته می‌کوشد جریان رشد را در دوران کودکی بر پایه اندیشه، احساس، انگیزه‌ها، و هر نوع استعدادی که در کودک پدیدار می‌شود از نظر کمی و کیفی مورد بررسی دقیق علمی قرار دهد. (همان، ۱۳۸۵، ۷)

آن چه در این رهیافت اهمیت دارد این است که بدانیم چرا، چگونه و به چه وسیله این اندیشه‌ها، احساسها و علاقه‌ها، در کودک پدید می‌آیند. به این جهت باید از اصول و قانون‌های رشد کودکان به خوبی آگاهی یابیم تا بدانیم چرا این گونه رفتار می‌کنند.

یکی دیگر از مفاهیمی که نمودار رشد عقلی و رفتار سالم کودک است، خودشناسی است که عامل مهمی در سازگاری وی به شمار می‌رود. کودکی که مقام و موقعیتش را در هر مرحله از زندگی بشناسد بی‌شک دارای رشد عقلی پیشرفته‌ای است و به نظر مردم فردی عاقل، قابل قبول، و با اعتبار جلوه می‌کند و در محیط و جامعه خود بیشتر از کودکان دیگر موفقیت به دست می‌آورد.

برای پیشرفت و پرورش رشد عقلی کودک باید به آنان کمک کرد و موارد زیر را به کار بست:

۱- به کودکان وقت فکر کردن بدهید و آنها را از روی شتاب وادار به اتخاذ تصمیم نکنید.
۲- برایشان صحنه‌هایی بسازید که خود، مشکلاتشان را حل کنند، نه آنکه شما مشکلاتشان را رفع کنید.

۳- به آنان یاری دهید تا نتایجی را که به دست آورده‌اند تعمیم دهند و از تعریف و تشریح لفظی و پاسخ‌های پیچیده و مفصل دوری کنید. (همان، ۱۳۸۵، ۱۶۴)

در این رابطه لاک نظریه‌ای دارد که بنا به این نظریه، لاک کودک را به صورت لوح سفید

تبدیل شدن کرم ابریشم به پروانه شگفت‌انگیز است. همان مراحل است که کودکان در تغییر شکل دادن از شخصیتی ضعیف به روحی کاملاً پرورش یافته تجربه می‌کنند. در رابطه با این موضوع فروید نظریه‌ای دارد که بنا به این نظریه اگر سابقه‌های اساسی یا غریزه‌ها و انگیزه‌ها در مراحل خاص خود در دوران کودکی به حد کافی ارضا نشوند و در مراحل بعد همچنان ادامه یابند، یعنی سابقه‌ها به همان صورت ارضا نشده‌ی پیشین باقی بمانند، در کودک حالت ایستایی (توقف) پدید می‌آید. فروید این پدیده را بازگشت نامیده است. (پارسا، ۱۳۸۵، ۹۶)

ساختار روانی کودک معمولاً همراه با شادی و تفکرات ساده است، اگر نوع انتخاب از جمله نوع پوشش و رنگ آن برای کودکان مطابق با روحیه‌شان نباشد، آنها را در آینده دچار مشکلاتی خواهد کرد. مسئله مهم دیگر این است که آنها دنیای کودکانه خود را دارند و نگرشی که والدین به دنیا و زندگی دارند با نگرش کودکان متفاوت است. در هنر طراحی لباس که یکی از مهمترین زبانهای بی‌کلام است. مفاهیمی که از طریق طراحی لباس، قابل درک و دریافت می‌باشند، توسط عناصر بصری مانند خط، نقطه، سطح، شکل، رنگ، بافت و غیره ابراز می‌گردند. هنرمند با انتخاب بعضی از این عناصر بصری مفاهیم ذهنی و عواطف و احساسات کودکان را در رابطه با جهان پیرامون خود به دیگران انتقال می‌دهد.

رشد کودک

در واقع روان‌شناسی کودک عبارت از: مطالعه چگونگی و تحول تن و روان این دسته از افراد آدمی در دوران رشد است، که با توصیف و شناخت دوره‌های زندگی آنان حاصل می‌شود.

در نظر داشت. طبق این دیدگاه، کودکان در ابتدا چیزی نیستند، تجربه شخصیت آنها را شکل می‌دهد، در فلسفه لاک کودک در شکل دادن سرنوشت خود، که دیگران آن را روی لوح سفید حک می‌کنند نقش کمی دارد. (لورابک، ۱۳۹۰، ۲۱)

نقد و بررسی لباس زمستانه کودکان ۳ تا ۶ سال

امروزه، هدف از تولید البسه، رفع نیازهای ضروری کودکان است و گرمی و دوام لباس بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد و سایر مشخصه‌های لباس مانند رنگ، و شکل ظاهری، در درجه دوم اهمیت قرار دارد.

اولین و مهمترین عامل برای انتخاب لباس، سن کودک است، زیرا اندازه لباس ارتباط مستقیم با سن کودک دارد. هر چند نقش، طرح و رنگ لباس در هر سنی موثر و قابل توجه می‌باشد، اما اندازه آن دارای اهمیت بیشتری است. متأسفانه امروزه بیشتر به درآمد و سوددهی دوخت لباس کودک، توجه می‌شود و اهمیتی به روانشناسی سن و همچنین فرم و رنگ و جنسیت و نوع پارچه داده نمی‌شود. لباس‌های امروزی بیشتر به رنگ‌های تیره مثل مشکی، سورمه‌ای، آبی برای کودکان انتخاب می‌شوند و به ترکیب رنگ در لباس زیاد اهمیتی داده نمی‌شود.

لباس کودک باید انعطاف پذیر، گرم، نرم و راحت همراه با شستشوی آسان و ساختار با دوام باشد. تا اعتماد به نفس کودک را تقویت کند. همچنین لباس باید از نظر طرح و جنس، جالب و جذاب تهیه گردد. لباس برای کودکان در این سن باید مطابق با دنیای خیالی و تصویری آنان انتخاب شود.

بنابراین، نباید از لباسهای گشاد، پاجه شلوار یا آستینهای خیلی بلند و جیبهای بزرگ و همانند این‌ها استفاده کرد که ممکن است به چیزهای دیگر گیر کند و حرکت کودک را با سختی و راحتی آنان را سلب نماید. مقام اجتماعی والدین نیز تعیین کننده کیفیت و نوع لباس‌های کودکان است به گونه‌ای که مدل، رنگ فرم لباس در انتخاب موثر است.

لباس کودک باید راحت انتخاب شود تا کودک هنگام عوض کردن و پوشیدن لباس با کمک کم یا بدون کمک بزرگترها اقدام کند. این ویژگی همان اندازه که برای کودک اهمیت دارد، برای مادر هم مهم است. زیرا تجربه لباس پوشیدن، به رشد استقلال و اعتماد به نفس کودک کمک می‌کند.

طراحی خوب در لباس‌های کودکان در این سن نه فقط باعث رشد و خودیاری آنان می‌شود، بلکه نگهداری لباس را آسان می‌سازد. بیشتر طراحی‌ها و نواردوزی‌های موجود در لباس‌های آماده بچه‌ها کار شستشو و اتوی آن را مشکل می‌سازد.

در فصل زمستان که بیشتر کاپشن، دستکش و کلاه استفاده می‌شود. استفاده از یک جنس سبک وزن و مقاوم در برابر باد و قابل شستشو مثل نایلون یا پلی استر، برای این دسته از پوشاک مناسب است. از نظر امنیتی نسبت به حریق و آتش گرفتن لباس، الیاف پنبه، ریون و ابریشم به سرعت آتش می‌گیرد. و سوختن آن نیز ادامه دارد. بیشتر الیاف مصنوعی مثل نایلون، اسنات، اکریلک، و پلی استر به راحتی آتش نمی‌گیرد. بلکه ذوب می‌گردد و باعث چسبیدن مواد در تماس با بدن می‌شود به گونه‌ای که بر روی عضو، سوختگی عمیق ایجاد می‌کند. ترکیب الیاف مصنوعی و طبیعی نیز به سادگی آتش می‌گیرد و ذوب می‌گردد. نخ‌ها و پارچه‌های صد درصد پشم به سختی می‌سوزد، و در واقع ضد حریق است. (علمدار، ۱۳۸۶، ۱۷۲)

روانشناختی نقاشی کودکان

نقاشی کودک، از موضوعات پیش پا افتاده در زندگی روزمره است و با این حال چنان

پیچیدگی‌هایی دارد که متخصصان این رشته نمی‌توانند درباره ماهیت دقیق این نقاشی به توافق برسند. نقاشی کودک، معمولاً بازنمایی چیزی خاص است. هر چند برای خط خشی کردن‌های غیربازنمایانه نیز باید به نقاشی تمایل داشت. اگر بازنمایی چیزی خاص باشد می‌توان در جهت شناخت آن به عنوان چیزی مرتبط با ادراک طبیعی و در عین حال به عنوان نمادی که همچون چیزی از یک مجموعه نمادها تفسیر می‌شود کوشید و گام برداشت. (توماس، ۱۳۸۲، ۸۵)

رنگها می‌توانند کودکان به ویژه آنهایی که کم توجه هستند و نمی‌توانند تمرکز کنند، را تحریک کند، کودکان به کمک رنگها یاد می‌گیرند ابراز احساسات کنند و اگر به آنها اجازه دهید به سلیقه خود رنگی برای اتاق و لباس خودشان انتخاب کنند، اعتماد به نفس بیشتری خواهند داشت.

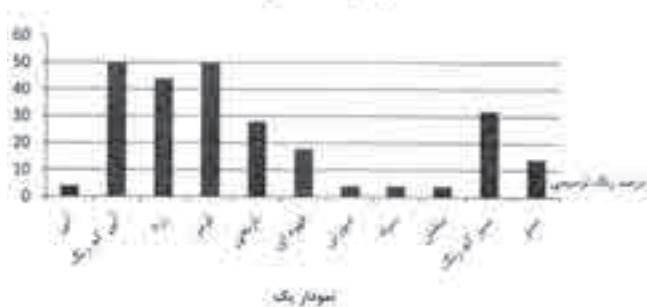
در این تحقیق نیاز به مشاهده از مهد کودک و مراکز پیش دبستانی است. که ابتدا پرسشنامه‌های زیر نظر اساتید راهنما و مشاور و همچنین تایید، روانشناس کودک طراحی شد و پس از گرفتن مجوزهای لازم از سازمان بهزیستی، پرسشنامه‌ها به کودکان پسر در مهد کودک و مراکز پیش دبستانی داده شد و بعد از ارائه یک مجموعه ۱۲ تایی رنگ گواش به کودکان ۳-۶ سال و سوال از آنها که دوست دارند رنگ لباس‌هایشان چه رنگی باشد؟ و همچنین این که از آنان خواسته شد که با رنگ گواش روی کاغذ نقاشی کنند، که بعد از مشاهده نقاشی کودکان و ترکیب بندی رنگها توسط آنان، نیاز به دسته بندی کردن رنگها از نظر سن کودکان است که شکل های ۱ و ۲ نشان دهنده درصد رنگ‌های انتخابی توسط کودکان می‌باشد، از بین نقاشیهای کودکان متوجه شدم که کودکان بیشترین خطوطی که روی کاغذ می‌گذارند خطوط دایره ای، منحنی و عمودی یا همان خط مستقیم است. این خطوط حالت تحریک و همچنین ایستایی کودک را نشان می‌دهد. در ترکیب بندی دستاورد نهایی نیاز به طراحی و سازماندهی دقیق عناصر بصری چون خط، شکل، بافت و رنگ است که آنها، در قالب لباس ترکیب می‌شوند و بدینوسیله ایده‌ها و مفاهیم ذهنی کودکان بیان شده و به دیگران انتقال داده می‌شود.

دوخت‌های نهایی

طرح شماره ۱: طراحی لباس زمستانه پسران ۳ ساله

لازم است در ابتدای کودکی، کودک بیاموزد که مودب و مهربان بوده، نظم و انضباط داشته باشد. و همچنین اینکه در این دوره کودک باید نسبت به اطراف خود کنجکاو باشد تا این کنجکاوای باعث یادگیری بیشتر او شود. در فصل زمستان رنگهای گرم، رسانای بد برای گرما محسوب می‌شوند. به گونه‌ای که گرما را به خود جذب می‌

کودکان ۳ تا ۶ سال

شکل ۱ - نتایج نظرسنجی روی کودکان ۳ تا ۴ سال

را با خاکستری یا سیاه تیره کنیم از برشهای منحنی و افقی نیز به دلیل ایجاد آرامش استفاده شد. که تا حدودی از شیطنت ها و هیجانانگیت بیش از حد کودکان در این سن کم شود. در فصل زمستان کودکان برای محافظت از سرما، نیاز به پوشاک گرم و راحت دارند. بعضی از الیاف و رنگها برای زمستان مناسب است در این راستا از پارچه هایی با بافت ضخیم و سطح درخشان باید استفاده کرد که به این منظور از پارچه فتر، مخمل و پشم استفاده شد، از بافت کش بافت به دلیل اینکه کودک دوست دارد لباس را به تنهایی تن کند و در آن احساس راحتی داشته باشد، استفاده شد. در این مدل از دوخت تزئینی زیپ به دلیل اینکه کودکان در این سن بیشتر چنین تزئیناتی آنها را جلب می کند و دوست دارند، به کار برده شد.

شکل ۴- اتود رنگی مدل شماره ۲

طرح شماره ۳: طراحی لباس زمستانه پسران ۵ ساله

شادی و شاد زیستن نشانه اصلی زندگی کودک است و اگر نوع انتخاب از جمله نوع پوشش و رنگ آن برای کودکان مطابق با روحیه شان نباشد. آنها را در آینده دچار مشکلاتی خواهد کرد. بنابراین کودکان رنگهای شاد و رنگهایی که در آن فضای روانی خوبی داشته باشند را بیشتر دوست دارند. از این رو در این طرح از دو رنگ آبی جین به دلیل پرنرژی بودن آن استفاده شد. تا این دو رنگ در کنار همدیگر کودکان را که سرشار از هیجانانگیت هستند آرام کنند، در مورد بافت پارچه نیز از پارچه جین به دلیل اسپرت بودن آن و تنوع در لباسهای دوخته، استفاده شد. در این طرح بیشتر از برشهای منحنی به دلیل آرامش خاص آن، همچنین برش آستین رگلان برای راحتی و تحرک کودک، مورد توجه قرار گرفت.

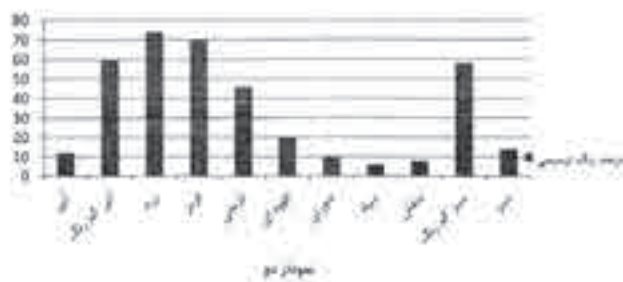

شکل ۵- اجرای نهایی مدل شماره ۳ (۱)

طرح شماره ۴: طراحی لباس زمستانه پسران ۵ ساله

اولین مبحثی که در اینجا مطرح می گردد آرامش روحی، راست گویی، مودب و

کودکان ۵ تا ۶ سال

شکل ۲- نتایج نظرسنجی روی کودکان ۵ تا ۶ سال

کنند. بدین منظور در ترکیب بندی رنگ طرح شماره یک که برای سنین ۳ سال در نظر گرفته شده است. از رنگ نارنجی در قالب برشهای جناعی استفاده شد. در این مدل از برشهای منحنی و افقی، همچنین برشهای افقی در قالب رنگ کرم طراحی شد، دلیل آن چنین است که برشهای افقی باعث آرامش کودکان، در این سن می شود. و دلیل استفاده کردن رنگ کرم، برای نشان دادن پاکی و صمیمیت کودکان و همچنین اینکه از درخشندگی بیش از حد نارنجی در لباس کم شود. در این مدل از پارچه نینو و مخمل استفاده شد، از چنین پارچه هایی به دلیل بافت ضخیم و سطح درخشان و نرم و لطیف بودن آن بکار گرفته شد. و دلیل آن، این است که کودکان جنسیت های درخشان و نرم و لطیف را بیشتر دوست دارند، و در پوشش آن راحت تر هستند. و همچنین آستری نیز از پارچه ای که بیشتر الیاف آن از نخ باشد تهیه شد. به دلیل حساسیت پوستی که کودکان در این سن دارند و جذب رطوبت بدن، در طراحی این مدل سعی شده از حجم بیش از حد لباس و چین و برشهای اضافی کم شود. تا باعث ناراحتی کودک نشود.

شکل ۳- اجرای نهایی مدل شماره ۱ (۱)

طرح شماره ۲: طراحی لباس زمستانه پسران ۳ ساله

اولین و مهم ترین عامل در انتخاب لباس، سن فرد است زیرا اندازه و فرم و رنگ لباس ارتباط مستقیم با سن فرد دارد به همین منظور در طراحی این مدل از رنگ قهوه ای و زرد به دلیل طبیعی بودن و جذابیت رنگی، گرم و شاد بودن آن استفاده شد. رنگ قهوه ای معمولا حس گرما، محبت، آسایش و امنیت را به ذهن می آورد. در این سن کودکان بیشتر نیاز به محبت و آسایش دارند و اینکه بیشتر از طرف دیگران مورد توجه قرار گیرند. از این نظر از رنگ زرد به دلیل نور دهی بیش از حد آن و اینکه باعث جلب توجه دیگران می گردد استفاده شد. این نوردهی وقتی کاهش می یابد که رنگ زرد

یقه خوش فرم در کنار گردن کودک قرار گیرد.

شکل ۷- اتود رنگی مدل شماره ۵

طرح شماره ۶: طراحی لباس زمستانه پسران ۶ ساله

هدفی که در این طراحی لباس مطرح می شود ذوق و خلاقیت کودک، توجه و شادمانی و همچنین نظم و انضباط می باشد. که این موضوع را باید در کنار رنگهای گرم و زنده ثمر بخشید. رنگ سبز آبی که تاثیر آرام بخش را در روحیه کودکان دارد و همچنین رنگی است که جوان و پر انرژی است و نشانه تمدن است به همین دلیل برای اینکه از سنگینی رنگ لباس کاسته شود و همچنین به ذوق و خلاقیت کودک و شادمانی او کمک شده باشد از رنگ زرد که نور دهی آن از همه رنگها بیشتر است در قالب برشهای افقی و منحنی استفاده شد اما برای اینکه رنگ زرد چشم را خسته نکند از رنگ پارچه ای استفاده کردیم که رنگ زرد آن با مقداری خاکستری تیره شده باشد. با این حال درخشندگی و شاد بودن رنگ زرد بیشتر از رنگ آبی در روی لباس جلب توجه می کند. که در این راستا از رنگ زرد برای دوختههای تزئینی لباس و همچنین از پانچهای نقره ای که به فرم دایره هستند استفاده شد. بدلیل اینکه کودک در این سن بیشتر دوست دارد از طرف دیگران جلب توجه کند. جیب و یقه در لباس به گونه ای طراحی شد که موقع پوشیدن لباس که کودک می خواهد خود به تنهایی آن را تن کند راحت باشد. و یقه که همان پایه و اساس یقه کاپشنی است خوش فرم در کنار گردن قرار گیرد، جیبها به حالت پفکی طراحی شد که اگر کودک لباس خود را مرتب نکرد زیاد نامرتب بودن آن به چشم نیاید. آستری لباس از پارچه چهارخانه که بیشتر درصد لیاف آن از نخ می باشد استفاده شد. دلیل آن وجود حساس بودن پوست کودکان و شستشوی آسان، و ساختار بادوام آن می باشد.

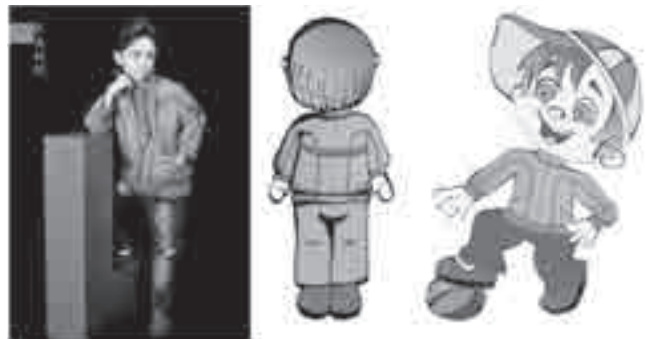

شکل ۸- اتود رنگی مدل شماره ۶

طرح شماره ۷: طراحی لباس زمستانه پسران ۶ ساله

در ابتدا بهتر است کودک در این سن مطالب جدیدی را یاد بگیرد. و اطلاعات وسیعی را به

مهربان بودن، نظم و انضباط کودک می باشد. این موضوع با حضور رنگ آبی که استفاده آن در سطح وسیع امکان پذیر می باشد صورت گرفت. چرا که رنگ آبی سلطانی (آبی و سبز) از کودک فردی متشخص می سازد و به کلیه امور وی نظم و انضباط می بخشد و همچنین رنگ آبی احساس آرامش را به کودک می دهد. از دیگر اهداف که در این فرم لباس انتظار می رود این است که حس دوستانه و احترام گذاشتن به دیگران در روحیه کودک پرورش یابد. که می توان از رنگ قرمز به عنوان نوارهایی در کنار برش ها استفاده کرد. چرا که استفاده از رنگ قرمز روی آبی باعث تشدید انرژی و جلب توجه از طرف دیگران می شود. در این لباس فرم برش منحنی و افقی قابلیت های مناسبی در مورد ایجاد فضای صمیمانه و دوستانه و ایجاد حس احترام به دیگران را دارا هستند. البته این برشها در لباس به گونه ای طراحی شده که کودک در آن احساس راحتی کند. در مورد بافت پارچه نیز از همان پارچه های بارانی (نینو و شمعی) به دلیل دارا بودن بافت نرم و سبک و راحت بودن کودک در موقع پوشیدن آن و همچنین نگره داشتن دمای بدن و مقاومت در برابر سرما استفاده شد.

شکل ۶- اجرای نهایی مدل شماره ۴ (۱)

طرح شماره ۵: طراحی لباس زمستانه پسران ۶ ساله

لازم است در ابتدای کودکی، کودک بیاموزد که خدا بهترین یاور و کمک است و او را دوست بدارد و همچنین راست گویی و مودب و مهربان بودن را در خود پرورش دهد. که چنین حسی در لباس با حضور رنگ آبی که ترکیبی از رنگ سبز در آن وجود دارد در سطح وسیع امکان پذیر می باشد. چرا که رنگ آبی به کودک احساس آرامش می دهد و حضور سبز در رنگ آبی باعث افزایش قدرت یادگیری در کودک می شود و همچنین رنگ سبز از نظر مادی منفعل می باشد. در این دوره نیز کودک باید نسبت به اطراف خود کنجکاو باشد تا این کنجکاوی باعث یادگیری بیشتر او شود. که رنگ نارنجی در قالب برشهای جناغی سودمند خواهد بود. نارنجی فضا را برای کنجکاوی کودک فراهم می نماید. و همچنین برشهای جناغی بیان کننده قدرت و تحرک بوده و از لحاظ بصری نیروی کشش و جاذبه را القا می کند. وجود برشهای عمودی در کنار برشهای جناغی وقار و تناسب را به لباس می بخشد. از نظر بافت پارچه و همچنین تزئینات، لباس به گونه ای طراحی شده که کودک با وجود پارچه نرم و لطیف بارانی و همچنین برش آستین رگلان و کم حجم بودن، در آن احساس راحتی کند. و از زیپ برای تزئینات در لباس استفاده شد چون پسر ها در این سن بیشتر چنین دوخت و تزئیناتی را دوست دارند. از طراحی یقه فرنج به دلیل اینکه کودکان در موقع پوشیدن لباس زیاد به مرتب بودن آن اهمیت نمی دهند استفاده شد. سادگی یقه و ایستادگی آن باعث می شود که

حافظه بسپارد. بایستی تمرکز بسیار خوبی داشته باشد تا بتواند خوب یاد بگیرد. رنگ قرمز مناسب ترین رنگ برای یادگیری مطالب جدید می باشد که با حافظه بلند مدت در ارتباط است و مطالب جدید را در حافظه ثبت می نماید. اما قرمز در سطح وسیع آزار دهنده است. اگر با میزان معینی مشکی مخلوط کنیم، رنگ خرمایی اشرافی ویژه ای بدست خواهیم آورد. که در سطح وسیعی از لباس می توان به کار برد که علاوه بر درخشش، تاثیر گذاری بیشتری داشته و بهتر جلوه می نماید. در کنار رنگ قرمز از رنگ زرد با برشهای منحنی و عمودی در طراحی لباس استفاده می کنیم. به دلیل اینکه رنگ زرد روی قرمز صدای بلند و نشاط آور را دارا است. شکوه و جلال آن دانش و قطعیت زیاد و با صراحت را ارائه می دهد. و همچنین حضور برشهای عمودی وقار و تناسب خاصی به لباس می بخشد. در کنار برشهای عمودی از برشهای افقی در روی آستین استفاده شد. که حالت پلکانی را برای کودکان تداعی می کند که چنین برشهایی برای کودک جالب و دوست داشتنی می باشد. در طراحی این مدل از لباس علاوه بر پارچه نینو که نرم و لطیف است از بافت پارچه نیز در لباس برای تنوع در طراحی لباسهای زمستانه و همچنین راحتی کودک استفاده شد.

همراه با شناخت روانشناسی کودکان اهمیتی تعیین کننده در رشد هوش نخستین و توانایی بالقوه بعدی، در انواع فعالیت ها دارد. با توجه به نتایج پژوهش طراحی لباس، که بر اساس نیازهای روانی و روحی کودکان و در واقع، توسط خود ایشان انجام پذیرفته است، بر آن شدیم که اولین و مهمترین عامل در انتخاب لباس سن کودک می باشد. زیرا اندازه و فرم و رنگ لباس ارتباط مستقیم با سن کودک دارد به همین منظور در طراحی لباس ها از رنگهای گرم و زنده مانند: قرمز، نارنجی، زرد، سبز آبی، قهوه ای استفاده شد. دلیل حضور رنگ قهوه ای در بین رنگهای شاد وجود تیرگی و گرم بودن آن است. چون که رنگهای تیره و گرم باعث احساس گرمی در فصل زمستان می شوند. و همچنین این که از درخشندگی بیش از حد رنگ زرد در ترکیب بندی رنگ لباس کاسته شود. که باعث اذیت شدن و خستگی چشم نشود. کاربرد این چنین رنگهایی در لباس باعث آرامش، بالابردن قوه تخیل و همچنین شاد بودن کودکان می شود. از نظر جنسیت پارچه ها نیز کودکان برای محافظت از سرما نیاز به پوشاک گرم و همچنین نرم و لطیف دارند که از این نظر بیشتر از پارچه های بارانی (نینو و شمعی) در طراحی و دوخت لباس ها استفاده شد. در طراحی لباس ها بیشتر از برش های عمودی، منحنی، افقی به دلیل خاصیت آرام بخش بودن خطوط و همچنین این که بیان کننده قدرت و تحرک هستند به کار گرفته شد. و نیز از طرح های قرینه در همه لباس ها، به دلیل وجود رنگ های گرم و زنده و پراثری بودن رنگ در لباس استفاده شد. از طرح های غیر قرینه به علت دارا بودن تحرک و تنوع همچنان، استفاده نکردیم چرا که بهتر است این گونه طرح ها در کنار رنگ های سرد با نوار های کوچکی از رنگهای گرم خود را نشان دهند. و همچنین این که کودکان قبل از اینکه نگاهشان به برش و فرم خطوط بیافتد، رنگ لباس آنها را جلب می کند و از این نظر از رنگهای شاد در لباس بیشتر استقبال می کنند. که در نهایت طراحی و دوخت لباس مورد توجه بسیاری از کودکان پسر و همچنین والدین آنها قرار گرفت. پیشنهاد می گردد در زمینه تولید دیگر وسایل مورد نیاز کودکان نیز از این روش استفاده شود. جای خوشحالی است که امروزه زمینه های بسیاری برای تحقیق فرا، روی علاقه مندان گشوده شده است، فقط با گذشت زمان و کار بیشتر معلوم خواهد شد که کدام زمینه تحقیقاتی به نتایج مثبت خواهد انجامید.

شکل ۹- اتود رنگی مدل شماره ۶

پارچه های مورد استفاده برای آستری لباسها

قابل به ذکر می باشد که کلیه پارچه های مورد استفاده برای آستری لباس کودکان از نوع پارچه های پلی استر ویسکوز و پلی استر پنبه می باشد که مصرف بین المللی در دوخت لباس کودکان دارند. بافت این نوع پارچه ها از نوع تافته می باشد. در بین پارچه ها از یک پارچه کاملاً ایده آل برای کودکان استفاده شد که صد درصد تار و پود آن از پنبه و همچنین دارای بافت تافته می باشند. که نسبتاً محکم و از نظر پوشش راحت و از نظر حساسیت پوست کودکان، هیچ گونه آسیبی به پوست نمی رسانند. در مورد گرم نگه داشتن بدن کودکان نیز از الیاف پلی استر متجدد در داخل لباسها استفاده شد که هیچ گونه حساسیت پوستی نسبت به پشم شیشه که در لباس کودکان استفاده می شود ندارند. و از نظر وزن، الیاف سبک و نرمی هستند.

نتیجه گیری

باید با صراحت گفت که بسیاری از اندیشه های ما در خصوص راههای آینده، تا حدودی خیال پردازانه اند و اصولاً در شگفت نخواهیم شد، اگر معلوم شود که پیش بینی های تفصیلی ما خیلی با هدف اصلی فاصله دارند، با این حال تردیدی نداریم که نقاشی، فرم، رنگ، خط کودکان یک فعالیت است که تاکنون به اهمیت آن در رشد کودکان توجهی نشده است دلیل ما برای اهمیت دادن به انتخاب خود کودکان این است که نقاشی با رنگ، فرم از لحاظ شناختی فعالیتی بغرنج است که بسیاری از کودکان را به خود جلب می کند و ایشان نیز بسیاری از وقت خود را به نقاشی کردن می گذرانند. به احتمال قوی ردیابی و شناسایی تاثیرات فرم، رنگ و خط کودکان در تقویت رشد بالقوه کودکان، کار ساده ای نیست. با این حال تاثیرات فرم و رنگ

پی نوشت:

۱- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یزد، دانشکده هنر، گروه طراحی پارچه و لباس، یزد، ایران

مراجع

۱. ایتن، یوهانس، ۱۳۸۸، هنر رنگ، عربلی شروه، انتشارات یساولی، جلد ششم.
۲. برک، لورا، ۱۳۹۰، روانشناسی رشد، یحیی سیدمحمدی، انتشارات ارس باران، جلد اول.
۳. پارسا، محمد، ۱۳۸۵، روانشناسی کودک و نوجوان، انتشارات بعثت، جلد شانزدهم.
۴. توماس، گلین، ۱۳۸۲، مقدمه ای بر روانشناسی نقاشی کودکان، محمدتقی فرامرزی، انتشارات دنیای نو، جلد اول.
۵. شی جی وا، هیداکا، ۱۳۸۷، هم نشینی رنگها (۱)، شاهرخ فریال دهدشتی، چاپ اول، نشر کار رنگ.
۶. علمدار، علی اصغر، ۱۳۸۶، خواص الیاف نخ و پارچه، چاپ اول، انتشارات دانشگاه یزد، مؤسسه فرهنگی انتشارات بخشایش.
۷. لوشرا، ماکس، ۱۳۴۴، روانشناسی رنگها، ویدا ای زاده، چاپ نهم، انتشارات درسا، چاپ ستوده.
۸. نامی، غلامحسین، ۱۳۸۳، مبانی هنرهای تجسمی، چاپ چهارم، انتشارات توس.
۹. هارتمن، تیلور، ۱۳۸۶، روانشناسی رنگ، جلیل... فاروقی، سعیده مظلومیان، انتشارات نی نگار، جلد اول.